

forint 50 krajcárért
világhírű
„Bohemia“
harmonikákat, hosszú billen-
és valódi gyöngykarakkal.
harmonikáknak 11 részből álló
műve van, mely részek elpusz-
tult fémsarkokkal vannak ellátva
hangok egyes lemezekon van-
lynel fogva a harmonikáknak
orgonaszerű hangjuk van
— 33 cm. 4 firt 50 kr.
— 34 „ 5 „ 50 „
— 34 1/2 „ 6 „ 50 „
sta és csomagolás 60 kr.
ingyen.
harmonikakészítő
S. Csehország.
mentesen. — Áteserlés
néveladókka kerestetnek.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 firt. Félévre
2 firt. Negyedévre 1 firt.
Egy szám ára 10 kr.
Hirdetmények:
3 hasábos pefitsor egyszer
9 kr. többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdij 30 kr.
Nyilt-ter petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.
Bérmentetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.
Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a „kanizsai és novai járási községi és körjegyzők egyleté“-nek hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap.

Áll a szobor...

Áll a szobor! Már nem jeltelen a tér, hol édes hazánk legnagyobb lyrikusának hamvai porladoznak! Hajdon fölvel, tiszteletteljesen állják körül a szobrot hazánk nagyjai, s ott rakják le a nagy lélek lábai elé a nemzet kegyelele jeléül koszorújukat! Felszentelik a véres mezőt egy magasztos templomná, hol a „honszerlem“ az az örök lámpa, mely bevilágít a közönyös szívekbe; hol az áldozó pap a nagy szellem lelke, mely megihletti mindazt, ki boldog e szent helyen barangolni, egy örökké ragyogó, de szomorú végű multról elábrándozni. Véres csatában esett el, a segesvári síkságon ohaja szerint, a mint meg is jövendölte:
„Ott essem el én
A harc mezején . . .“
Egy bolond kozák szurta le — mondja Jókai — ki egy templomot ölt meg tele istenséggel.
A szabadság és független magyar nép leglelkesebb költője elveszett — porait szétszórta a vihar! S nem ismerjük a sirt, mely őrizi azokat, — hol kedvünk szerint kiserhatnánk magunkat, de ott bizonyára minden véresepből új virág kél és több madár zeng ott a ligeten!
De e tudat kielégitheti-e sóvárgó szívünket, melynek minden dobbanása hozzá van forrva nagy Petőfink halhatatlan nevéhez, szent emlékéhez?
Nem! . . .
Legyenek bármily zugában e honnak drága hamvai, könek jelőhnie kell helyét és pedig ott, hol utoljára látták; ott, hol legtöbb remény lehet sirhalma lételehez!
S ott is diszlik a szobor, a segesvári virágos mezőn!
A délibáb sokszor felemei majd a magasba, mintha az egész honnak be akarná mutatni, az esti szellő pedig elsusogja neki rajongásukat utánna, s szívünk ama sebet, melyet elvesztése ütött minden igaz magyar kebelén.
Ott ragyogjon . . . ott buzdítson utánzásra! . . .
Áll a szobor . . . s a lánglelkű költő homlokát

sötét felhő gondteli bánat fedi; szemeit a messzeségben legelteti, mintha keresne valakit . . . csak nem szeretteit?
Ajka mintha morzsolnána valamit . . . ilyest:
„Áldás a honra Istenem!
Áldás reája“.
Baljában kardja, jobbja kinyujtva, mintha csak „Talpra magyar“-ra intene a nemzetet . . .
Áll a rég ohajtott szobor . . . álljon is fényben, dicsőségben! Hirdesse századokra a késő unokáknak, hogy a haza nem lesz soha mostohája fiainak, hogy a szabadság mártirjai halhatatlanok!! . . .
Doppo Géza.

A vidék.

Az utóbbi két évtized alatt, de különösen érezhető a mostani években, hogy a vidék rohamosan hanyatlik és szegényedik.
A vidék iparosai és kereskedői nyögnek a keresetlenség és a szegénység járma alatt. A legéletrevalóbb vállalatok panganak és általános a minden téren való hanyatlás.
Csodálatos, ha vizsgáljuk ennek okait és rá jövünk az okokra. Egy szomorú tény lehet a bajok összes kútforrásának tekinteni. Mindenki a fővárosba törekszik, ott akar érvényesülni és ha már a vidékre „ássa el magát“, legalább szükségleteit a fővárosból szerzi be.
Ha kell butor, azt a fővárosban olcsóbban kapom meg, gondolja az illető. Itt nagyobb a választék, nagyobb a concurrentia és így kisebbek az árak. Arra nem gondolnak, hogy itt nagyobbak a munkadíjak, vagyont képvisel a házbér s nagy az adó. A butorgyárosnak pedig ezt a veövön kell behoznia.
Még a concurrentiát is a veövőnek kell megszínelni; mert a gyárosnak nagy választékot kell rakatáron tartani. És a nagy raktár nagy összegbe kerül; a nagy választék nagy tőkét foglal magában.
És honnan szedik a kamatokat? A veövőtől.
Igy van ez minden vonalon. A fővárosból szerzik be a családok divat cikkeiket és csak azt tartják szépnek, izlésesnek, szemrevalónak és viselhetőnek, bokrokban; árnyékok vad táncot lejtenek előttem, mintha csak rajtam mulattak volna . . .
Mintán elhangzott az utolsó „szerencsés utat!“ „Isten hozzád!“ is, a lehető legnagyobb előzékenységgel csókoltam meg a puha kezeceket, a kis leányt pedig ezen felül jelentőségteljesen meg is szoritottam, jelentve, hogy nem szabad a mama — mondásának — igaznak lenni! —
Hálásan emelte rám nefelejeskék szemeit, s kecesen nyújtotta eperajkát bucsucsókra, — utraivalóul . . . E csók volt az — első — leánytól, s nem sokára kaptam egy — másodikat — is, de egyiket sem fogom, tudom Istenem, elfeledni soha!
Ekkor is rajtkapott a hold, nó meg a másik után is — kinevetett.
Az ördögös vasparipa szélsébséggel hozott szülőföldem felé, s alig mosódott el a távolban az a kedves ház, magas torony; a távoli köd alig nyelte el az utolsó házat is, köny szökött szemeimbe, s mire letöröltem e hivatlan vendéget, nem láthattam még a környékét sem.
Ezután csak lelki szemeim előtt lebegett arany ifjúságom boldog tanyája.
Ki-ti, ki-ti, ka-ta ka-ta lármáztak a vasparipa kerekai, s én belemertülve a zajba, a mult édes emlékeibe, észre se vettem, hogy már nem kataloknak, hogy megérkeztem a „másik“ városba.
Itt, hol ismerős, jó barátom az erdő és mező, annak minden bokra, ennek minden virága; a kanyargó folyó, a magasban éneklő pacsrta, a ombátrak aljában kesergő fülemile, hamar feledtem a multat, annak távolból mosolygó képeit.
De nem, egy nem mosódott ki emlékemből, egynek varázshatalma alul nem tudtam kibontakozni, s ez, a most is fülembeszagó: „Andere Städtchen, andere Mädchen!“
Kerültem a társaságot, még jobban a nőket.
Jaj! de hát ez így nem tarthatott örökké!
Egyszer csak kibujtam odumból és elmentem a Fő-

ami a fővárosból kerül ki. Valóságos versenyegést folytatnak a vidéki előkelő családok nótagjai, hogy egy-egy ruhadarabjok izlés és kiállítás tekintetében páratlanul álljon és ahhoz hasonló ruhadarabja ne legyen egyik ismerősének sem. Ha a vidéken készítetté, úgy ha valakinek megtetszik, egyszerűen utána csináltatja. De keresse föl a fővárosban az eredeti forrást!
Ezt a versenyt is persze a vidék kereskedelme sanyli meg.
Ha valaki szép bérházat vagy magánlakot akar építeni, a terv elkészítését okvetlen egy „pesti“ műépítésre bizza. Kerüljön jóval többbe, de azt akarja, hogy eldicsekedhessék, miszerint egy országos híru műépítész tervezte az ő házat.
Igy azután mellőzik a vidéki iparost és a vidéki építészit. Még a díszítéseket, fa- és vasmunkálatokat is fővárosiakkal készítették.
De nemcsak a bevásárlásokat, a szükségleteket fedezik a fővárosból.
Ha egy vidéki földbirtokosnak tőkére van szükség, vagy ha egy tőkepénzes pénzt akar elhelyezni, kölesőt a budapesti pénzintézeteknél vesz. tőkéjét a budapesti intézetekben látja biztosítva. Ha pedig ez a tőkepénzes részvények vásárlására szánja magát: úgy pénzt ugyancsak fővárosi vállalatok részvényeibe fekteti és nem meri pártfogolni saját városának ipari és pénzügyi vállalatait.
Szóval a vidék nem pártfogolja a vidékit és valóságos majomszeretettel tönjenezzi mindazt, ami fővárosi.
Igy azután pusztul a vidék. De pusztul vele maga a vidék intelligentiája is. Mert a hanyatlás nemcsak az ipar és kereskedelem rohamos pangasában és hanyatlásában mutatkozik, hanem más jelenségekben is.
Igy például a diplomás emberek is és mindazok, akik tudományukkal vagy tehetségükkel akarnak érvényesülni, a fővárosban kívánják elérni boldogságukat. Kicsinynek tartják erre a vidéket és nem méltónak, hogy ott szerezzenek maguknak hírt, tiszteletet és elismerést.
S az illetékes körök — sajnos — maguk is osztják ezt a hibás nézetet. A nagy tehetségnek utára korozni. Jó collegák, régi iskolatársak, cimborák hamarosan körém gyülekeztek, kiknek társasága — mondhatom — egészen más lelket öntött belém.
Ezentúl keresve sem lehetett engem otthon találni, s ha megkockkettiroztunk egy pár csinos leánykát pl. a három Gráciát, a szép Amorettest, a szende Ibylát stb. . . egy cseppet sem bántott az „Andere Städtchen“ . . . Nem ám, mert hamarosan akarva, nem akarva be kellett ismernem, hogy igaza van a nóának, meg annak a közmondásnak!
De nehogy eleje vágjak magamnak, kezdjük előlről.
Hogyanis történt?
Szombat este volt, a hét utolsó napja. Fölverték már fényes táborukat a csillagok, a hold is barátságosan mosolygott a földre, az aratók fülbemászó danájától hangzott már az erdő és mező, az egész természet nyugvóra hajtotta fáradt fejét . . . Csak a város Főutcája mondott ellent e nyugalomnak, hol a lakosok az enyhe, kellemes esti sétákkal törekszenek kárpótolni magukat a forró, szinte kiállhatatlan nappali órákért.
Csak úgy hullámozott e napon a korzó, s visszhangzott a nagy tér a vidám kacagástól, elmés megjegyzésektől.
Tudj Isten miért, de nekem is jó kedvem kerekedett.
Egy kis földre szált angyal (csak szárnya nem volt) bájos képe lopódzott keblembé, úgy hívják — szóke Adonis, — kinek ábrándos, beszédés kek szemeitől, pisze orrocskájától, rózsza piros ajkától, mely szüntelen mosolyog, nem bírtam megszabadulni . . .
Akármerre néztem, csak őt láttam, akárki beszélt, csak az ő hangját véltem hallani . . .
Szóval, mondjuk ki, hisz mi van abban? Szerelmes lettem!
De hát ez így nem mehet, ha az ég és föld ellenem esküszik is, ennek a kis Adonisnak enyémnek kell lennie! Gyerekek — szóltam társaimhoz — ki mutat be?
Egyik azonnal vállalkozott s be is mutatott.
Nem tudom, tévedtem-e (a következmények megmu-

A „Zalamegye“ tárcája.

Modern leány.*)

*Sugár-uton régig-régig
Sétálgat egy dámu . . .
A gígerlik megaludra
Bomlanak utána.*

*Selyem ruha, sötét fátyol,
Hej, de milyen furcsa!
Szemetet szed — ott az útcán —
Szegény — édes apja . . .*

Farkass Károly.

A kis szóke Adonis.

(Humoreszk.)

„Andere Städtchen, andere Mädchen“ mondotta kátói meggyőződéssel jövendőbeli anyósom, midőn leánykája előtt szerető szívem örökké sajtó sebérol beszéltem.
Hát elhitheti-e, nagyságos asszonyom, hogy én feled . . .
Hagyja kérem — vágott szavamba cinikusán — maga is olyan, mint a többi!
No de ez már több volt a soknál, le is hűtött teljesen, és az időközökben hátamon keresztül-kasul futkosó fagyos bizsergés, mintha csak azért szaladgált volna ott: mondjam, hogy én mégse-vagyok olyan, mint a többi; meg ha a nóában az van is „mégis . . . a német“, én kivétel leszek ez átkozott „Andere“-e alul!
A távoli hegyek mögül akkor dugta ki fejét a szerelmesek lámpása, az esti szellő ott „tracesolt“ a közeli

*) Mutatvány, szerzőnek okt. hóban megjelenő „Modern levelek“ című kötetéből.

szüksége van a fővárosi légkörre és csak itt találhatja meg az ő méltó helyét és környezetét! Ezt hangoztatják szüntelen.

Pedig ez nem igaz. A nagy tehetséget észreveszik és méltányolják mindenütt és a nagy tehetségekre tisztesen szüksége van a vidéknek.

A vidéknek most nincs társadalmi élete. Nem lüktet a vér a vidéki társadalomban, mintha halálos álmát eludná. Egy-két nagy város életképes és munkabíró társadalmától eltekintve, a vidéki városokban nincs élet, nincs gyülekezés, nincs együtt működés és nincs semmiféle társadalmi tevékenység. Nem törődnek irodalommal; nem éreznek magukban erőt és akarat képességet nemes célok előmozdítására és humánus alkotások megteremtésére. Legfeljebb csak politizálnak.

Igy vagyunk a vidéki színházakkal is, melyeknek nincs közönségük; az irodalmi társaságokkal, melyeknek nincs elég tág működési körük; így a sajtóval, melynek nincs közönsége; így a csekély számú jótékony egyesületekkel, melyeknek nincsenek tagjaik.

Foglalkozni kellene a vidék bajaival és mostani hanyatló állapotával! Friss vért, embereket kellene bevinni a vidékek társadalmába, akik tudnának ott új életet is kelteni! Mozgalomnak kellene keletkezni az ipar és kereskedelmi kamarák kebelében, melylyel meggátolnák a vidéki ipar és kereskedelem pusztulását és keresztül vinnék, hogy a vidék a vidéken szerezhé be szükségleteit!

Ha nagyobb töke fog állandóan közkézen forogni a vidéki városokban; ha nagyobb lesz ipari, kereskedelmi és közgazdasági élete; ha a vagyonsodás nagyobb mérveket ölt: úgy a javulás önkényét magában rejti a társadalmi téren való javult állapotok bekövetkezését.

A pénz mozgató ereje mindenek és ha nem küzdenek vidéki polgártársaink gondokkal és rendelkeznek tőkével: bizonyára nem ijednek meg és nem húzódnak vissza minden nemes célu társadalmi mozgalomtól, hanem igenes részt vesznek a társadalmi életben és ezzel valódi társadalmi életet teremtenek.

És ha a vidéki városoknak társadalmi élete eleven és működés-képes lesz: nem fognak a fővárosba kíváncskodni mindazok, akik tehetségüket és tudományukat most nem érvényesíthetik.

Terjedjen ki a kormány figyelme a vidékre is; mert az ország nem a fővárosból él és lesz nagygyá, hanem a nagy vidék rendezett állapatai is hozzá járulnak az állam erejéhez és háztartásának szilárd-ságához.

„Ha.”

— Megnyugtatóan Háy János és Vinhoffér Dezső hitoktató uraknak. —

Az író/lat a kezembe vettem.

Ez a mondat pozitív állítás; a nyelvtani törvény szerint is abban az indicativusban van, mely a cselekvés bizonyosságát jelenti; s főképen én, aki alanya vagyok, a cogito, ergo sum alapján kétséget kizárólag igaznak tartom. S ezt a bizonyos cselekvést anélkül, hogy bizonyosságát elveszítené, fölcifrázom egy föltételes *ha* kötőszóval — egy más cselekvéshez tartozó viszonyában. Azt mondom pl. hogy:

Ha már az író/latot a kezembe vettem, írrok vele egy pár sort.

szóják, hogy nem) de úgy vettem észre, mintha melegen szorította volna meg kezemet a kicsike, s úgy beszélt, mintha már álmaiban legalább is foglalkozott volna személyemmel. Megoldódott a nyelvem, járt mint a viharban a szélmalom kerekre; beszéltem szépről, jóról, szerelemről, boldogságról, meg Isten tudja még miről uem és pedig annyit, hogy más alig tudott szóhoz jutni.

A kis szöke Adonis csak néha-néha csicseregett valamit, s nagy ritkán trillázott bele kecsesen beszédembe, de annál gyakrabban legeltette rajtam égszíni szemecskéit.

És midőn el — kellett — válnunk, kezembe felejtett (készarva!) egy szál nefelejcsét, s szerelemittasan, mélyen szemlélve megértettük egymást: hogy „közös az érzélem”.

Ez történt szombaton; egy este igen szép siker, haladás!

Ezután napos vendég lettem.

Ó szívesen látott, én kész örömmel kerestem az alkalmat; egy kis alkalmat egy kis kellemes csevegésre.

Ha az embernek jó meg dolga, könnyen feled!

Igy jártam: én is. Begyógyult a sebem, elrepült a régi képe, beteljesült jelölt anyósom jövendölése.

No de sebj! Volt kárpótlásul olyan kis ideálom, hogy csak helyre!

De hát mégis igazság ez is: „Semmi sem állandó a földön”, így a mi boldogságunk sem!

Ismét szombatot jelzett a falinaptár.

Virágos kedvem újra visszatért.

Feketébe, „galába” csaptam magam, kikentem-fentem bajuszkám, s úgy állítottam „Ó” elébe.

A sok kedveskedésnek, nagy mondásoknak s ígéreteknek végre is az lett a jutalma, hogy mikor elváltunk... kecsesen nyújtotta eper ajkát egy hosszú, édes — csókra.

Epen ekkor dugta ki fejét a hold a sötét, darabos fellegek mögül, végig nézett rajtunk, de mintha megjárd volna, rögtön betakarta mosolygó képét.

Ekkor égett másodszor és „talán” utoljára leány-csók az ajkamon.

Senkinek sem jut eszébe, hogy ennek a csak külsőleg feltételes állításnak igazságában kételkedjék. Sőt megerősítettnek tartja, hogy az író/latot a kezembe vettem.

Mondok egy mást. Azt mondom, hogy:

Ha embernek vagyok teremtve, szabad akaratomnak kell lenni.

Nem hiszem, hogy valakit kételkedővé tudnék tenni, a felől, hogy vajjon én embernek vagyok-e teremtve, vagy csiga-bigának, mikor így beszélek; mert más teremtmény nem igen tud beszélni.

Mondok egy harmadikat. Nemcsak a mi kinyilatkoztatásunkból hisszük Isten létét; s nemcsak a keresztény világnak van istene, legfeljebb mi a theismus istenét tartjuk legigazabbnak, de minden népnek s minden egyes embernek volt, van és lesz istene, — sőt én meg úgy vélem, hogy a mi bibliánk is az összes emberiségre vonatkoztatja egy helyen ezt az ismeretes nyilatkozatát: „Csak a bolond mondja az ő szívében, hogy nincs Isten.”

Mert van.

S én mégis így szerkesztem a beszédet:

Ha Isten van, igazságunk is lenni kell.

Ezzel a mondattal én nem vonom kétségbe Isten létét s a mások lelkeiben sem támasztok scepszist, kételyt, sőt még vallási discussiót sem provokálok vele. A mondatnak csak alakja feltételes, de a tartalma bizonyos, sőt a priori bizonyos. Epen ilyen a priori bizonyos igazság van, a két előbbi példában is.

S épen ilyen a priori bizonyosság van, hogy a dologra térjek, a következő példában is.

„A ki nem dolgozik, annak szent Pál apostoi sem ad kenyeret, **ha** igazat mond a szentírás.”

Azt mondja ugyanis egy helyt Pál apostol, hogy „a ki nem dolgozik, ne is egyék.”

Hát bizony ne egyék, vagy pedig dolgozzék, én is azt mondom, s akkor úgy tartom magamról, hogy igazam van. Hogy ne volna igaz a Pál apostolnak s a bibliának? Ők nagyobb tekintélyek, mint én. Egy és más állításunk igazolására, bizonyítására szoktuk előidézni az ilyen nagyobb tekintélyeket.

Mai válaszomnak a tárgya ez utolsó, negyedik példának az a **ha** kötőszós mondata: *ha igazat mond a szentírás*. Ez a mondat a gymnaziumi értesítőben megjelent kis igényű cikkekémbe van benne. S Háy János és Vinhoffér Dezső hitoktató urak, a *Zalamegye* mult heti számában helytelenítik ezt a kifejezést, mely szerintük alkalmas arra, hogy vallási discussiót keltsen, s vallási kérdést, mint problémát dobjon az ifjúság elé; hogy a biblia igazsága iránt es a hit iránt kételyt ébresszen, a szentírás tekintélyét ingassa. Sőt a tisztelendő urak azt sem tartják egészen kizártnak, hogy én ebbe a mondatba a scepticismust, vallásilag fégyelmezetlen elmémnek scepticismust, esetleg maliciozitással belecsempésztem.

Megjegyzik utána, s a maga rendjén, hogy ilyen eljárásnak iskolai értesítőben nincs helye. (Hogy hamarosan közbeszóljak, én is azt mondom, hogy ilyen eljárásnak nincs helye az isk. értesítőben; csakhogy ez az eset nem *ilyen* eljárás). De a gondolatfűzés kapcsán láncolatosan tovább-tovább haladva, ezeknél mind súlyosabb-súlyosabb vádak nehezédnek reám a tisztelendő urak felfogása szerint. Hogy t. i. e mondatocskával a szentírás hitelessége iránt kételyt támasztva öntudatosan vagy öntudatlanul, megtámadom e létalapot s így megtámadom magát a kereszténységet; a vallástalanság vagy a scepszis metelyének elhittésével rombolom a vallásosságnak mai napság amugy is gyenge épületét; legközvetlenebbül pedig mindezekkel nehezitem a hitoktatás munkáját, ellensúlyozom, sőt megghisítom annak eredményét, s így hátráltatom az egész iskolai nevelés sikerét stb.

Szóval a közönség előtt most úgy tűnik föl a dolog, mintha én először vallástalan volnék, másodsor predikálnám is a vallástalanságot.

Azt hiszem, ezeket a vádak mind letörli az elől felhozott három nyelvészeti példa is. S a tisztelendő urak

Ez időelőtti dicsőségem mámorában megengedtem magamnak, hogy ma este fölhörpintsek egy feketét a kávéházban.

Büszkén foglaltam helyet egy gömbölyű asztalnál. De borzasztó, mintha csak mindenki én rajtam mosolygott volna, még a pikoló gyerek is!

Mit nevezsz kölyök? törtem ki mérgesen, miközben villámgyorsan futottam végig magamon tekintetemmel.

A pikoló gyerek türelő ruháját szájára tartva rohant a söntés felé.

No ez már túrhetetlen — ugrottam fel, hogy eltávozom, s ekkor megjelent a Leiti komám, meg még valami három cimbor a kávéház küszöbén.

Hát téged meg mi lelt — szólítottak meg —? Hó esik ott künn, vagy csikorog, hogy kideresült a bajuszod? Kacajba törtek ki, nevettek erre, mint kiknek nincs helyen az... Ijedten ugrottam fel, s néztem bele a nagy tükörbe, hát uram fia az egész bajszom — fehér volt.

Keserű mosoly futott végig arcomon, gondoltam egyet, s leültem az érkezők mellé.

No én megjártam, gyerekek! Halljuk, halljuk, kacagták mindnyájan.

Tudjátok, nem szeretem, hogy vörös a bajuszkám, azért befestettem feketére.

Igy tettem ma is!

No de hát ezt mégse hittem a szöke Adonistról! Tudjátok barátaim! össze talált érn ajakunk és az én bajuszomon lévő, meg az ő fehér arcockáján lévő, — helyet cseréltek!

Lett erre taps, éljen, hahaha, még a Pista cigány is „tusolt” rája, úgy hogy se eleje, se vége nem akart lenni kacagásnak, ... gratulálásnak!

Töröltem egyet bajuszomom, s újra fekete lett, hanem a kis szöke Adonis bajuszkájának mit szólt a papa, meg az édes mama, azt majd megírom a jövő számban.

Én azt hiszem, hogy addig is jó lesz „más városba menni, más lány után nézni”!

Siposs Géza.

előtt tisztában volnék. De úgy tartom, hogy a tisztelendő urak nem annyira a saját magok megbotránykozása miatt hívtak felelősségre, mint inkább abból az óvatosságból, hogy a nagy közönségnek, mintegy a kezökre bízott, egyházhöz tartozó közönségnek egyik-másik része nem értetlenség vagy félreértés miatt zavarba ne jöjjön. S ha főképen ebből indult ki a számonkérés, én részemről respectálok a felszólalást. A dolog tisztázásáért magam is úgy tennék abban az álláspontban.

Hát, mondom, a nagy közönség érdekében jónak látom, ha a dolgot egy más, érthetőbb oldalról is megvilágítom. Erre fölemlitem egyszerűen a következőket:

Vallástalanságot nem hirdetek.

Ezt bizonyítja az, hogy magam sem vagyok vallástalan.

Vallásosságom mellett pedig szóllhat némileg az, hogy tanári pályám elején, alig pár évvel ezelőtt székfoglalómban azt állítottam és bizonyítottam, hogy a tudomány s a vallás- és költészet nemcsak ki nem zárják, de támogatják, fejlesztik és erősítik egymást.

Mindezekből, ha nem mondom is, az is következik, hogy én öntudatosan, még kevésbé maliciozusan, nem csempésztem be értekezésembé a scepticismust; a biblia igazsága iránt, a hit iránt, a szentírás tekintélye iránt kételyt nem támasztok; a vallásosság épületét, nem rombolom; a hitoktatást, a vallás-erkölcsi oktatást s így az egész iskolai nevelés sikerét nem béntom.

És itt engedelmet kérek, ha egy kis pihenőt tartok.

Amint a tisztelendő urak feltételesen saját provinciájokban, mi tanárok is adunk valamit hivatalunkra vagy jobban mondva hivatásunkra. A láncolatot következtetésekkel talán igen messze haladtak, mikor a vádnak ama pontjág is elértek már, hogy avval a *ha* kötő szövecskával az egész iskolai nevelés sikerét is tönkre teszem. Hiszen a tanári hivatásnak — nem individumokról beszélek — legföltettebb kincse a polgári erények és társadalmi erkölcsök ápolása, s ez itt épen olyan szentség, mint a hitoktatónál a hitoktatás s a vallás erkölcs ápolása, és ezek tőzsomszédságban is vannak egymással. Csakhogy, a vallás-erkölcs ápolására van tanszék, a polgári erények és társadalmi erkölcsök ápolására pedig nincs. Ez a tanárok mellékfoglalkozását teszi s a tudományok előadása közben kell egy szóval igazán becssempészni az ifjúság lelkebe — úgy tartom kevés eredménynyel. De hogy a magasztos célnak szem elől tévesztésével épen én vagyok vádolva, különösnek tetszik nekem, aki meglehetősen összetalalkozom a tisztelendő urakkal, mikor számtalansor hangoztatom szóban és írásban, hogy nem használ, de inkább árt a tudományoknak tenger halmazát a gyermek fejébe tönni, ha nincs lelki műveltsége s hiányzik a szivnemesége. Hiszen épen ennek a témának a kifejtésére mintegy csak bevezető sorokul, vagy egy kis epizodul szolgál ez a szóban forgó értekezésem. És oda akarok célozni, hogy az erkölcs ápolására tanszékét állítsanak, mert ennek óriási szükségét látjuk. Tehát mikor a nevelést építeni akarom, megelőzőleg csak nem rombolhatom — saját magam. Nem! Nem is rombolom. Hiszen egyfelé törekszünk. Csakhogy én a valláson kívül jónak látok más eszközt is, sőt szükségesnek — az erkölcs jellem építésére.

A tisztelendő urak észrevételeiből kiérzik az a hibázatás, hogy az erkölcsök, jellemek kútforrásául nem a vallást teszem, hogy általában a vallásról szót sem teszek.

Igazán szót sem tettem, csupán támogatásul kértem fel egyszer a bibliát s máris a szentírás helytelen magyarázatának a bünébe estem. Szándékosan hagytam ki a tárgyalásból. Annak az iskolákban van tanszék. Azt nem kell építeni, De a tények logikája meggyőzhet minket arról, hogy az nem elégséges. Hogy az erkölcs-jellem alapja s kizárólagos megteremtője csupán a vallás volna, én azt nem mondanám, kivált ha pap volnék. Magamat vádolnám meg vele, hogy csak ilyen eredményt érek el, holott Isten után az én kezemben volna az a hatalom, melylyel erkölcsöt, jellemet s jó életrendet lehet elővárazsolni. A mi vallásunkhoz kötött erkölcs, az u. n. vallás-erkölcs nagy időkre szól, de mégsem minden időkre.

Krisztus urunk idejében és megjelenésének helyén, ahonnan ezek a törvények datálódnak, az életnek elég sokféle megnyilvánulása volt, sok mindenre készült volt szabály, — de p. o. a svindliségre, a streberségre, a krakelerségre, proletárságra, sykolanta — parasitaságra s ezer meg ezer modern betegségre akkor még nem kellett gyógyfüvet keresni. Tempora mutantur.

Más levegőben élünk. A nélkül, hogy a régieket elvetnők, új szabályok ntán, új eszközök után, új módok után kell néznünk, hogy létünket fentartsuk, biztosítsuk, hogy legyen, a ki a cél felé, a magasztos eszmék felé törekedjék, hogy legyen, aki az Isten parancsolatait teljesítse.

En ilyen módnak tartom a vallás-erkölcsök, az u. n. hitoktatás mellett a polgári erények és társadalmi erkölcsök tanszékét. Nem úgy képelem, hogy ez ellenlábasa legyen annak, hanem segítő társa. Nem úgy képelem, hogy a most meglévő „jelleme”-et, vagyis jelenségeket tanítsuk, mert akkor igazán a krakelerséget fejlesztenők; hanem a létező hitvány jelenségeket törölgetnők el, s állítgatnánk helyébe igazi jellemeket. Sohasem ellenkeznek ez a módszer, sem az eredménye az igazi vallásossággal, amért nem hordaná homlokán ezt a nevet, amiért csak társadalmi nevet viselne.

E módszer tárgyából csak egy szemernyi részt tene az, amit kis értekezésemben felhoztam, t. i. hogy dolgozzunk, melynek az a címe, hogy „Munka az élet alapja” s melyben úgy okoskodtam, hogy a munka először fizikai életet ad, vagy a T. urak szerint csak megelhetést. Ez mindegy. Ez is elég egyszer. Mert megelhetés nélkül nincs élet s élet nélkül nincs magasabbrendű élet. De ad a munka egytálla jellemet is, mely aztán magasabbrendű erkölcsi életnek a fundamentuma.

A tisztelendő urak egy mellékesnek látszó észrevétellel azt is nagyon tévesnek tartják nálam, hogy én jellem alapjául *tisztán* a munkát s a munkával fejlesztett testi erőt állítom; mert akkor az akrobaták s a gyárak munkásai lennének a világ első jellemei. Hát persze ez

tagsági helyre a közgyűlés *Kovács Gyula* egyleti elnököt választotta meg, míg az elhalálozás folytán megüresedett választmányi tagságra *Halász István* orosztónyi jegyzőt. A f. évi országos jegyzői egyleti közgyűlésre az egylet képviselőtársaság *Kovács Gyula* egyleti elnök és *Molnár István* választmányi tag küldte ki.

A jövő közgyűlés helyéül az alapszabályok értelmében a vármegye székhelyét jelölték ki.

A „Zalamegye” című hetilapot az egylet hivatalos közlönyéül a közgyűlés elfogadta.

Hivatalos-rovat.

Zala-Egerszeg rend. tan. város tanácsa által közhírré tették, hogy a zala-egerszegi állami elemi fiú- és leány iskolák gondnokságának 1897. június 5-én hozott határozata folytán oly növendék, ki a zala-egerszegi állami elemi iskolába először vétetik fel, védhímlő elleni beoltását vagy újra oltását bizonyítvánnyal tartozik igazolni s mindaddig, míg ezt nem igazolja, az iskolába véglegesen be nem vétetik.

Felhívattak tehát azon t. c. szülők, a kiknek az elemi iskolába először felveendő gyermekeik vannak, hogy a beiratások előtt ily bizonyítványokkal lássák el magukat, nehogy a végleges felvétel akadályokba ütközzék.

Zala-Egerszeg, 1897. augusztus 5-én.

Botfy Lajos, polgármester.
II.

Zala Egerszeg rend. tan. város tanácsa részéről közhírré tették, hogy azon t. c. szülők, a kiknek az elemi iskolában tandíj mentességre igényt tartó gyermekeik vannak és szegénységüket igazolni tudják, összeírás végett Horváth Béla város gazda úrnál a város házában 1897. augusztus 9-től 15-ig a hivatalos órák alatt jelentkezzenek.

Zala-Egerszeg, 1897. augusztus 5-én.

Botfy Lajos, polgármester.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Petőfi emlék. Petőfinek van egy nagy szobra Debreczenben, egy másik Budapesten a Duna parton. Mult vasárnap tettek egyet Segesvárra s egy negyediket a héjasfalvi mezőre, hol a többi szabadsághősökkel elesett. De nemcsak ennyi emléke van neki. A hány magyar ember van, kolossális emléke van róla a szívekben. Nem is említe, azt a csudálatos tüneményt, hogy egy 26 éves ifjában, még csaknem gyerekben, hogyan fért el olyan nagy szellem: általában megragadó az a kép, amelyet az ő költői pályája fest. Akármilyen sivar prózai világban élünk, akárhogyan szárazsá ki lelünkünköl az ideálmiszt az a gonosz szellem, mit önző kenyérhajszának nevezünk: Petőfi nevének a hallatára még a börze emberének is hevesebben lüktet a vér az érében, mert rálehel, rá-rácsap az ő fenséges szellemének a lángja... Az 1849. szabadságharcban augusztusban esett el a Segesvár alatti csataterén. A mult vasárnap a nemzeti kegyelet szép emléket emelt oda neki s a többi vértanúnak. Segesvártól néhány kilométerre van keletre Héjasfalva és Fejéregyháza között a Küküllő vizének kies völgyében ez a szomorú emlékü hely. Az emlékköltést a székelyek kezdeményezték s buzgólkodtak benne a már néhai gróf Bethlen Gáborral. Az ünnepélyre a borzasztó emlékü helyre a kis székelyföld őriási emberáradatként gyűlt össze — apraja-nagyja, urak és mezei munkások, virágot vittek neki friss székely leányok s egy-egy könyvet hullattak a darózó ruhás parasztok, azért a gyerekifjú, kinek igazán „minden kis cseppje drága gyöngyöt ért”, amint nekik mondotta egykor az ifjú, nekik, akik „virágot tűztek kalapjuk mellé s dalolva mentek a harcz mezéjén”. Visszaadták ezek az emberek a szeretet melegt egy-egy könyvecskéjében, egy-egy rozmaringszában s egy-egy mezei vadvirágban. Mikor e lélekemelő ünnepélyről megemlékezünk, nem hagyhatjuk szó nélkül azt az észrevételünket, hogy jobban szeretjük volna, ha részt vesz azon a kegyeletes ünnepélyen a hazának ifjúsága is. Hogy jobb lett volna máskor rendezni, mikor az iskolák ifjai együtt vannak s vettek volna részt együttesen, ezen az ifjú fogékony lelkek e fényesen nyilvánuló hazaszeretet iskolájában.

Képviselőtestületi gyűlés. Sümeg nagyközség képviselőtestülete folyó hó 1-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen Kondor József városbíró tudatta, hogy az angol-kisasszonyok intézete érdekében a szerződést a kiküldött bizottság és Hornig Károly megyés püspök megbízottja, Rainprecht Antal jóságkormányzó megállapították. A gyűlés ezt 30 napi közszemlére teszi ki s azután az összehívandó új gyűlésen tárgyalja le. A gazdasági ismétli iskolák érdekében küldött közigazgatási rendeletre az iskola eszméjét elfogadták s az ügyet az iskolaszékhez tették át. A postai csomagok átvételére Kondor József városbíró és Faludi Antal pénztárnok hatalmazta föl a gyűlést. Több ügy elintézésé után Eitner Zsigmond indítványozta, hogy minden hónapban, még pedig előre megállapított napon, tartsanak gyűlést. Az indítványt a legközelebbi gyűlés tárgysorozatába tűzték ki.

Az autonómiai választás. A zala-egerszegi központban addig beérkezett adatok szerint gróf Zichy Agost kapott Zala-Egerszegről 1011, Belatincról 996, Bagonyáról 356, Háshágyról 293, Alsó-Lendváról 84 szavazatot; dr. Marsovszky Endre pedig Bánok-Szent-Györgyről 700, Alsó-Lendváról 500; Zala-Egerszegről 1 szavazatot. Az alsó-lendvai, letenyei és novai esperességi kerületekből a választási eredmény még nem érkezett be.

Kerékpárverseny Keszthelyen. A keszthelyi „Balaton” kerékpár egyesület által rendezett országos országúti kerékpárverseny aug. hó 1-én foly le. A július hó 25-én bezárt versenyre az ország különböző vidékéről, 23 nevezés történt, a versenyben azonban tényleg csak 10-en vettek részt, kik aug. hó 1-én, reggel 6 óra-

kor indították utnak Budapesten. A versenyre kíváncsi volt mindenki s így délután 1 órakor már a verseny célpontját képező diadalívvel nagy közönség gyűlt egybe. A rendező bizottság az első megérkezést 1—2 óra közt jelezte. Elmúlt azonban 2 óra, el 3, 4 és 5 is, de a versenyzők közül még csak egy hírmondó sem érkezett be. A közönség a hosszas várakozásban türelmét veszítve, zudolódva távozott a versenytérrel, úgy hogy mire 5 óra 56 perckor a versenyzők közül az első négy beérkezett, már alig lehetett 50—60 egyént látni a nézőtérén. A versenyzők késedelmes beérkezése menthető az által, hogy néhol szakadó zápporral, másutt pedig a tartós esőzés folytán felázott utakon a legnagyobb sárral kellett megküzdeniök. A versenyzők sárosan bár, de azért a legjobb conditióban értek be. Első lett Gillemot Ferenc, akit néhány másodpercenyi távon Katzer Ödön, Hóra Nándor és Selinka Arthur — mindnyájan budapestiek — az itt előirt sorrendben követték. 5-ik lett Menyhárt Béla (Barcs) 6 óra 30 perckor és 6-ik Kovács Gyula (Budapest) 8 óra 11 perckor. Este a Hullám szállótermében társasvacsora s utána tánc volt, mely a reggeli órákban ért csak véget. A díjakat Takách Imre főszolgabíró, mint a versenybíró elnöke, igen szép alkalmi beszéd kíséretében osztotta ki.

Kiküldetés. A m. kir. földmivélségi miniszter *Dékány Mihály* és *Nagy Károly* csáktornyai állami tanítóképző-intézeti tanárokat a Kassai gazdasági tanintézetben a képző intézeti tanárok részére augusztus hó folyamán rendezett négyheti gazdasági tanfolyamra államköltségén kiküldötte.

Meghívó. A sümegi iparos ifjuság egyesülete 1897. évi augusztus hó 20-án Eitner Zsigmondné Fülöp Erzsébet úrnő öngyűsége, mint zászlóanyának védnöksége alatt közbejött, tekeversenyyel és táncal egybekötött zászlószentelési ünnepélyt tartja, amely ünnepélyre t. címet és b. családját tisztelettel meghívja a sümegi iparos ifjuság egyesülete nevében Eitner Jenő elnök. Az ünnepély sorrendje: 1. Reggel 8 órakor az egyesület helyiségében gyülekezet. 2. 8¹/₂ órakor a testület felvonul a zászlóanyához, ahonnan zene szó mellett a fűtcán keresztül, a templom-utcán a plébánia templomba vonul, ott misét hallgat, s utána nagyszó és főtisztelendő Mild Mihály prépost-plébános ur a zászlót felszenteli. 3. Az egyházi ünnepély után a menet a Vince-térre vonul, ahol az elnöki megnyitó után, Bánfi Alajos igazgató ur alkalmi beszédet tart, mely után a szögek beverése veszi kezdetét, mely alatt az ifjúsági deloskör Kocsis Károly karmester ur vezetésé alatt énekel. 4. D. u. 1 órakor közbejött a Lövvölde helyiségében. 5. D. u. 3 órakor tekeverseny a Lövvöldeben. 6. Este 7¹/₂ órakor tánc. Résztvételi jegy az ünnepi ebédhez 1 frt. Belépti jegy személyenként 50 kr., családjegy 1 frt 20 kr., mely a tekeverseny és táncmulatságra érvényes. Egy tekejegy 15 kr.

Huszáraink hétfőn reggel érkeztek meg városunkba dandárgyakorlataikról; a hó végén a nagygyakorlatokra fognak elmenni. Jövetelükkor lobogtak az ablakokból a fehér selyem keszkenők és szürtes kötények törölték le öröm könyveiket a — kapufélfa mellett. Híjja vezetés esemény, ha jönnek a huszárok!

Ovodai záró ünnepély. A zala-egerszegi ovodákban az 1896/7-iki évi záró ünnepély f. hó 1-én délelőtt 9 órakor volt az új ovoda helyiségében Háczy Kálmán felügyelő bizottsági tag elnöke alatt dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelőnek, az ovoda felügyelő bizottság tagjainak és szép számú közönségnek részvétele mellett. Előbb az új ovoda növendékeinek volt Szigethy Elvira óvónő vezetése mellett az ünnepélyük, azután pedig a régi ovoda növendékei Simonffy Endre óvó vezetése mellett. Mindkét ovoda növendékei kitüntek bátor szavallatukkal és énekükkel. Az ünnepély befejeztével a kir. tanfelügyelő elismerését fejezte ki a sikeres eredmény felett és köszönte meg a közönségnek az ovoda irányában tanusított meleg érdeklődését és kérte a további támogatást s egyúttal az 1896/7-iki tanévet befejezettnek nyilváníttotta.

Jegyzői gyűlés. A sümegi járás jegyző-egyesülete folyó hó 3-án Sümegen közgyűlést tartott, melyen Polczér János egyesületi jegyző fájdalommal tudatta, hogy elnökük Horváth Gyula volt káptalanfai jegyző meghalt. Majd a jelenvöltoakat új tisztikar választásra hívta föl. A választás eredménye: elnök Schreiner Dénes sabrendeki, jegyző Rohrer János galsai, pénztárnok Malomsoky János sümegi jegyző. A választás után a többi ügyekre kerülvén a sor, kimondotta a közgyűlés, hogy a szentgrotói járás egyesületétől különvál s erről a társesületet átiratban értesítik. A jövő évi költségvetést 36 frt bevétellel és 15 frt kiadással irányozták elő. A megyei gyűlésre kitűzött tárgyak sorából a hagyatéki leltározás, a papi párbér behajtása és gyűlések költségeinek megtérítése ügyéhez, valamint a fizetésnek 600 frtra való emelése és rendes segédjegyzői állások szervezése tárgyában beadott indítványokhoz hozzájárulnak. Hivatalos lappá a Sümeg és Vidékét választották. Gyűlés után a Korona-szállóban társas ebédre gyűltek össze, mely kedélyes hangulatban folyt le.

Az ipartestület mulatsága. A felebaráti szeretet, hol csak szerét ejtheti, segít a szűkös, szűkösödő szegényeken. Az erős munka és az evvel járó eshetőségek gyakran elgyengítik, összeroncsolják azt a jobbot, mely az alaktalan anyagból idomít, s így szaporítva van ismét egygyel a munkaképtelenek száma. Pedig nincs annál nagyobb szenvedés, mintha/egy ember, ki munkában látta megoldani életfeladatát, a siketnéma sorstól könyöadómanyra lesz kárhözható és munka nélkül kénytelen tengetni életét. Az ilyen szerencsétlenek nyomorán akart ipartestületünk is enyhíteni, midőn az önhibájukon kívül munkaképtelenné vált iparosok segélyezésére sorsjátékkal összekötött nyári táncmulatságot rendezett. Dacára, hogy a jelenleg uralkodó rossz időjárás sokakat visszatartott a megjelenéstől, a mulatság erkölcsileg is, anyagilag is — szépen sikerült. A sorsjegyeket hamarosan elkaptokdák, úgy hogy 7 óra tájban nem is lehetett kapni. 1/8 órakor már kiki gyönyörködhetett szebbnél-szebb nyeremény-tárgyaiban, melyeket a jószívű polgárok ajándékoztak az

egyletnek. Nagy kár, hogy 8 órakor már öreg cseppekben megeredt az eső, miert is a közönség jó nagy része haza sietett, de nem így az ifjuság, mely csak a reggeli órákban távozott el a szellős táncsteremből, illetőleg a lábaspajta alul. A mulatság bevétele 211 frt, a kiadás 74 frt s így a tiszta jövedelem 137 frt volt, amelylyel a nemes célú alap szaporodott. A mulatság alkalmával felüfizetni szivesek voltak: Meltóságos Jankovits László gróf 7 frt 50 kr., Ns. Farkas Dávidné urhölgy, Weisz Armin, 3—3 frt, Eisenstädter Zsigmond, Baly Béla 2—2 frt, Csádek Károly 1 frt 20 kr.; Antal Béla, Bence György, Bauer Jakab, Szalóki Géza, Preszler Gyula, Hunyady Sándor, Lázár Antal, Goldfinger János, Keszli Ferenc 1—1 frt, Lusker János, Hagymásy Gyula 80—80 kr., Grünvald Mór 70 kr., Lónyay József, Szedrnák László, dr. Graner Adolf, Balassa Benő, Gombás István, Lányi Kálmán, Perlaky N., N. N., Zlatarits N.-né 60—60 kr., Varga Károly, Breisach Samuel, Sastarits Gyula, Benez György, Mórker Ferenc, Varga György 50—50 kr., Heinec János, Keszli Anna, Keszli Mariska 40—40 kr., Moór János, Freistadli Bernát, Rámpl N., Bita Lajos 30—30 kr., N. N., Papp Lajos, Kovács László, Lendvay Pál, Slezinger N., ifj. Dömötör Sándor, Pausa János, Lendvay Balázs, N. N., Heinec Károly, Piritay Gáspár, Nagy György, N. N. 20—20 kr., N. N., N. N., N. N., Németh Ferenc, Kuhár János, Orbán József, Lendvay László, Péterffy Sándor, N. N., N. N., Mentés György, N. N., N. N., Hirsch N., Szakály István 10—10 kr. és Melländer nővérek 26 db. rendező szalagot voltak szivesek adományozni. — A fentieknek hálás köszönetét fejezi ki a rendezőség szives adományokért. A sorsjátékhöz nyereménytárgyakat voltak szivesek adományozni: Nagys. Skublics Jenőné urhölgy a felső-magyarországi inségek javára tartott mulatságról megmaradt 33 dr. tárgyat, továbbá Heinec János, Csádek Károly, Bauer Jakab, Varga György, Berger Samu, Papp Alajos, Aranyos Gyula, Ramfl János, Sebesty Mariska, Botfy Lajos, Derencsény Pál, Fürst Simon, Kovács László, Schütz Sándor, dr. Grünwald Mór, Orbán József, Rosenhál Gyula, Heinrich W. L., Breisach Samuel, Szalóki Géza, Pausa Szidónia, Garay Lipót, Gangler Mihály, Puer István, Gombás István, Dervarits Lajos, Kaszter Sándor, Herbszt József, Fenyvesi Miksa, ifj. Baján József, Goldner János, Weiser Szidónia, Szécsény Klára, N. N., Gyarmati Vilmos, Medvesy Gyula, N. N., Vörös Gyula, Kummer Gyula. Becses ajándékokért fogadják hálás köszönetét a rendezőségnek.

Ingyenes oktatás az ismétli iskolákban. A vallás-és közoktatásügyi miniszter 1897. július 10-én 10.980 sz. a. az összes ismétli iskolák tanulóinak teljes tandíjmentessége tárgyában valamennyi kir. tanfelügyelőséghez a következő rendeletet intézte: „Az elemi népiskolai tanítás sikerének biztosítása céljából az ismétli oktatást minden módon könnyíteni óhajtván, evégből elrendelem, hogy az állami és az államilag segélyezett községi elemi iskolákkal kapcsolatos ismétli iskolákban, ide értve a gazdasági ismétli iskolákat is, teljes tandíjmentesség, tehát ingyenes oktatás legyen.”

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter *Szendy Ferenc* zala-egerszegi és *Hayler István* duna-adorny királyi járásbírósisági irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

A letenyei önkényes tűzoltó zgyesület saját pénztára javára f. hó 15-én a Papsürűben két zenekar közreműködése mellett zártkörű nyári táncmulatságot rendez 50 krajcár belépti díj mellett. Kezdeté délután 3 órakor.

Posta- és távirat-segédítési tanfolyamok. A posta-és táviratnál kezelési szolgálatra alkalmazandó és a XI. fizetési osztályban 500 forinttól 700 forintig emelkedő évi fizetéssel, továbbá az 1883. évi IV. törvények által megállapított lakpénzületményekkel javadalmazott *posta-és távirat-segédítési* kiképzésre szeptember 15-től kezdve hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamokat nyitnak a következő posta-és távirat hivataloknál: a) budapesti posta-és táviratigazgatóság kerületében *Egerben és Vácott*; b) a kassai posta-és táviratigazgatóság kerületében *Mármaros-Szigeten és Miskolcon*; c) a kolozsvári posta-és táviratigazgatóság kerületében *Brassóban és Maros-Vásárhelyen*; d) a nagyváradi posta-és táviratigazgatóság kerületében *Aradon és Debreczenben*; e) a pécsi posta-és táviratigazgatóság kerületében *Kaposvárott és N.-Kanisán*; f) a pozsonyi posta-és táviratigazgatóság kerületében *Ersékújvárott és Liptó-Szent-Miklóson*; g) a soproni posta-és táviratigazgatóság kerületében *Győrött és Szombathelyen*; h) a temesvári posta-és táviratigazgatóság kerületében *Vereczen és Zomborban*; i) a zágrábi posta-és táviratigazgatóság kerületében *Eszéken*. Ezen tanfolyamokra hallgatók felvételnek: első sorban az 1873. évi H. t. cz. 5. §-a értelmében kisebb hivatalnoki alkalmazatásra igényjogosultsággal bíró igazolványos katonai altisztek; postamesteri, vagy kiadó minőségben szolgáló oly férfiak, kik a gimnázium, reál, vagy polgári iskola negyedik osztályát, vagy ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait elvégezték; ugyanezen iskolai előképzéssel bíró és 18-ik életévüket meghaladott más férfiak; végül, ha ily pályázók kellő számmal nem találkoznak, a fenti iskolai előképzéssel rendelkező, 16-ik életévüket betöltött ifjak is. A kik ezen tanfolyamokba belépni óhajtanak, sajátkezűleg irt, születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket *augusztus 31-ig* és pedig a már közszolgálatban állók rendez előjáró-águk útján, a többiek pedig az illető szolgabíró vagy polgármester közvetítésével a fentebb említett és a tanfolyam helyére nézve illetékes posta-és táviratigazgatósághoz nyújtják be.

Sorsolási jegyzék. A helybeli ipartestület által f. hó 1-én az ipartestületnek önhibájukon kívül munkaképtelenné vált tagjai, özvegyei és árvi segélyezésének alapítókéje gyarapítására tartott mulatság alkalmával rendezett sorsjátékon a következő sorsjegyek nyertek: 13, 28, 32, 37, 92, 98, 111, 118, 133, 138, 140, 147, 151, 163, 164, 165, 228, 232, 247, 273, 280, 303, 310, 326, 331, 332, 335, 337, 354, 357, 358, 388, 412, 423, 425, 430, 432, 436, 453, 455, 460, 462, 510,

Raktár Zala Egerszegen Ján Ferenc kereskedésében.

Szaotlan és nyomban száradó

10 □ m. hez
1 kg. 150,35
□ m. hez
száritással 5,9

Fél és 1 kilós
üvegellen fe-
kete chloride és
védjeggyel

Christoph Ferenc
ZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mérés alatt is használatos-
sának, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás,
mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, elkerültek.
Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti
a mázolás. A palló nedves tárgyval feltörhető, anélkül, hogy
elveztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymáz,
sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olaj
festék fűdi be a pallót a egyáltalán fényt is ad. Ezzel egyaránt
alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befűd minden
foltot, korábbi mázolás stb., van azután
tiszta fénymáz (színezetlen)
új pallókra és parkettré, mely csupán fényt ad. Különösen
parketre s olajfestékekkel már benácolt egészen új pallókra való.
Csak fényt ad, emellett nem fűdi el a fémestét.
Postacsomag, körülbelül 35 négyzetdmtr. (két középna-
gyasú szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 3,25 márká.
A közvetlen megrendések minden városban, ahol
raktárak vannak, ide küldendők. Miniszternek a prosp.
ektasok ingyen és bérmentve küldetnek. A beasatásnál tes-ék
jól vizsgálni a csomagot a gyári jegyre, mivel ezt a több mint
1850 éve létező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisítják,
s sokkal rosszabb, s gyakran a csomag meg nem felelő minőség-
ben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénymáz feltalálója és egyedüli gyártója.
Prága, K. Berlin.

Zürich.
CHRISTOPH FERENC

kitüntetett sötétfeke-
bőr-lakkja

jobb, mint bármely fénymáz. Pusztá rákenéssel fekete,
szép fényt ad.

Kapható JÁN FERENC kereskedésében Z.-Egerszegen.

The Continental
Bodega Company

Valódi hamisítatlan
külföldi borok

• Portbor •
• Sherry •
• Madeira •
• Marsala •
• Malaga •
• Tarragona s.a. •
Legjobb
bevásárlási forrása

Raktár:
ZALA EGRSZEGEN
FRIDRICH MARKUS
szállodásnál.

A gazdaközönség és a gépkereskedők

figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktáraiban, az éppen
lefolyt üzletét váratlanul gyenge forgalma, minden
nemű gazdasági gépekből, u. m.:

4, 6 és 8 HP gőzesplőkészletek, járgányok és
járgányos eséplőgépek, Backer rendszerű és
Vidats-féle rosták, egy és többvasú ebék, horo-
nák, rögtörő hengerek, vetőgépek, tengeri vető-
készülékek, aratógépek és fűszálók, szecska-
vágók, répvágók és zuzók, kukorica morzsolók
és csöves tengeri darálók, egy és kétjárú
örölmalmok, olajpresek stb. stb.

nagymérvű készlet összetörődését okozván, igazga-
tóságunk kapcsolatban azon határozatával, hogy egyes
gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagy-
junk, ezen nagy készleteknek, rendkívüli mérsékelt
árakon való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekelt kö-
zönség tudomására, hogy az eladás nemcsak egyes
darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegek-
ben is történik, a szerint, a mint erre igényt tartó
gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

Ritka alkalom kínálkozik most az érdekelteknek elis-
mert kitűnő minőségű gazdasági gépeket és eszközöket, rend-
kívül alacsony árak és előnyös feltételek mellett beszerezni.

Minden, ezen tárgyra vonatkozó kérdézőkódésre,
mely egyenesen hozzánk címzendő, szívesen fogunk
felvilágosítással és árajánlatokkal szolgálni.

Teljes tisztelettel

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár r.-t.
Budapest, Külső váci-ut: 29-37.

Raktár Zala-Egerszegen Ján Ferenc kereskedésében.

Van szerezniük ajánlani

A legnagyobb
díjakkal
kitüntetett

Thomafoszfátlisztet

Szaotlat 15-20% citrátban oldható foszforsavatartalommal és 85-100%
porfinomsággal.

Felfűthetetlen minden talajra alkalmas trágyaszor. Különösen sovány talajok javítására
kiváló hatású az összes gabonafélék, káposzta és olajnövények, lóherre és luzerna, szőlő, komló és
keri veteményekre, kiváltságosan a rétekre.
Legjobb, legkiválóbb és legelőbb foszforsavat-tartalom; tekintettel hatásának tartósságára,
felfűthetőségére és az összes szaporítókra.

A citrátban oldható foszforsavatartalomért szavatosságot vállalunk, nemkülönben hányingertőlünk
Árajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legteljesebb mértékben szolgálni

a csehszlovák Thomafoszfátlisztet gyártó vállalatunk, melynek hányingertőlünk
elődési-irodájának vezetői képviselőisége a magyar
korona orsz. felvilágosító
irodájánál

Kalmár Vilmos
Budapest, Dvzsedekent 34.

2498/tkv. 97. sz.

Árverési hirdetés.

A zala-egerszegi kir. trvszék, mint telekkönyvi ható-
ság közhírré teszi, hogy **Bonda Mária Németh Istváné**
végrehajtónak **Bonda István (György fia)** sójtőri lakos
végrehajtást szenvedő elleni 266 frt 16²/₃ kr. tőke kö-
vetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi
kir. törvszék területén lévő, a sójtőrs 55. sztkjvben Bonda
István (György fia) tulajdonán felvett I. 60, 815. hrsz.
ingatlanokra együttesen 688 frtban, + 1638, 1639 hrsz.
a. ingatlanokra együttesen 284 frtban, + 1663. sz. in-
gatlannra 239 frtban, + 1665. sz. a. ingatlanra 69 frtban,
+ 1667/102 hrsz. ingatlanra 115 frtban, a sójtőri 1010.
sztkjvben felvett közös erdőből ugyanaz illető 300/45000
hrs. jutaleka 75 frtban, a sójtőri 919. sztkjvben 1672.
hrs. a. 2/3 részben Lechuch Jozsefné, 1/3 részben Bonda
István (György fia) tulajdonán felvett, a végrehajtási
törvény 156. §-a értelmében egészben elárverezendő in-
gatlannra 165 frtban ezenmel megállapított kikiáltási árban
a mintkét tkjvben Bonda Györgyné Novák Margit javára
bekebelezett holtiglan haszonélvezeti jog érintetlen hagyá-
sával, ha azonban az ingatlanok együttesen 2000 frtrel
el nem kelnek úgy az árverés hatálytalan és az ingatlano-
k a szolgalmi jog fenntartása nélkül nyomban újra
elárvereztetni fognak, ezenmel meg állapított kikiáltási ár-
ban az árverést elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt
ingatlanok az 1897. évi augusztus hó 23-ik napján
d. e. 10 órakor Söjtőron a közsög házánál megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul
is eladatni fognak.

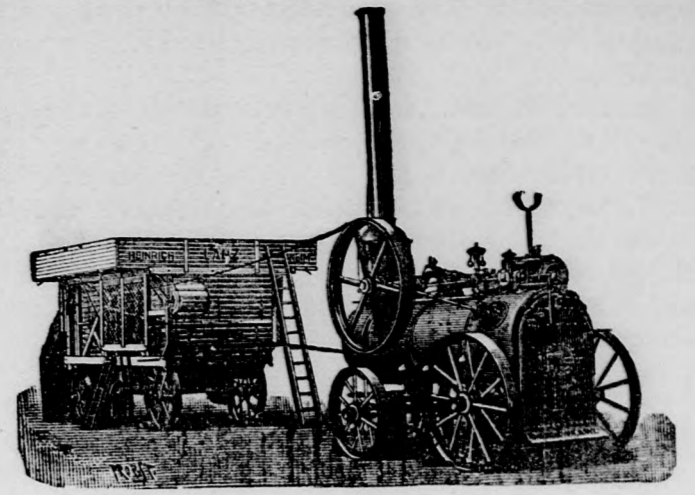
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok bec-
sárának 10%-át vagyis 68 frt 90 kr., 28 frt 40 kr., 23
frt 90 kr., 6 frt 90 kr., 11 frt 50 kr., 7 frt 30 kr., 16
frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-
ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi no-
vember hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri
rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a
kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszol-
gáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Kelt Zala-Egerszegen, 1897. márc. hó 12-én.

Rutich, kir. törvszéki bír.

Drössler Károly

cs. és k. szab. gazdasági gépgyár, vas- és rézöntöde
Budapest, VI., Váci-körut 59. sz.
Alapítottott 1866-ban.

Ajánlja saját gyártmányu. legkitűnőbb kivitelű
szabadalmazott gőzesplőkészleteit, melyek a magyar
gazdasági viszonyoknak legelőbb megfelelnek
és az összes gazdaságba vágó gépeit.
Kizárólagos képviselőség Magyarország részére.

LANZ HENRIK mannheimi cégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár
gőzmozdonyok, és eséplőgépekben; utóbbiak háromszori
légtisztításra berendezve.

Ezen készletek minden eddigi versenyeséplésnél
az összes versengő belföldi és angol gyártmányokat
legmagasabb kitüntetéssel legyőzték. Ezek tehát a világ
legjobb gőzesplőkészletei.

Képes árjegyzékkel
bérmentve, felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Bizalmas férfiak

kerestetnek, akikre az ottani vidéken
való szervezést, egy kiküldött szakavatott
főfelügyelő vezetése alatt, rábízni lehetne.
Uri emberek, kik nem akarnak személye-
sen ügynökkösködni, már a közvetett köz-
reműködésért illetoleg derék ügynökök
megnyerésére való segédkezés útján jó dí-
jazásban és költségek fizetésében részesít-
tetnek. Szíves ajánlatok „főnyes melléke-
reket” jellege alatt **Friedenstein és**
tsa. hirdetési irodája Budapest Teréz-
körut 3. sz. a. intézendők.

2937
Fig. 1897.

Hirdetmény.

Zala-Egerszeg, rend. tan. város tanácsa által köz-
hírré tételük, hogy a városi képviselő testület által 1897.
évi július hó 26-án tartott rendkívüli közgyűlés 8-ik
számu határozata folytán, a városháza földszintjén lévő

belti helyiségek

1898. évi május 1-től kezdve 1901. évi április 30-ig
az az egymás után következő 3. három évre elő szóval
megtartandó nyilvános árverés útján, 1897-ik évi szeptem-
ber hó 16-án d. e. 10 órakor a város háza tanács-
termében fognak bérbe adatni.

A képviselő testület által megállapított bérleti fel-
tételük a városi főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt
betekinthető.

Zala-Egerszegen, 1897. évi augusztus hó 4-én.

Botty Lajos polgármester.

ÁRLEJTÉSI HIRDETÉNY.

A zala-egerszegi államilag segélyezett községi polgári fiú- és felső kereskedelmi
iskola tantermeinek fűtéséhez az 1897/8-ik tanévben szükséges mintegy

18 öl első minőségű bükkfa (hasábfa)

szállítása ügyében a zárt írásbeli, megfelelő bélyeggel ellátott ajánlatok alulirt igazgató-
sághoz legkésőbb

1897. évi augusztus hó 28-án délelőtt 10-óráig

bezárólag beadandók; a később érkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A szállítás és fizetés feltételeire vonatkozólag alulírott nyujt felvilágosítást.

Zala-Egerszegen, 1897. évi augusztus hó 4-én.

UDVARDY JGNÁC

polgári és felső-kereskedelmi iskolai igazgató.